

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/260
KARAR NO : 2021/330
KARAR TR : 07/06/2021

ÖZET: 6735 sayılı Uluslararası gücü Kanunu'nun 23. maddesinin be inci fıkrasının (b) bendi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : Y.T.
Davalı : Türkiye Kurumu Genel Müdürlü ü
Vekili : Av. E. P.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Türkiye Kurumu Genel Müdürlü ü Eski ehir Çalı ma ve Kurumu 1 Müdürlü ünün 30/10/2020 tarihli ve 68763787-311.02-7050158 sayılı yazısı ile, yabancı uyruklu be ki iyi izinsiz çalı tırdı nın tespit edildi inden bahisle, 6735 sayılı Uluslararası gücü Kanunu'nun 6. maddesinin ikinci fıkrasına aykırı davrandı ı nedeniyle, davacı adına 6735 sayılı Kanun'un 23. maddesinin be inci fıkrasının (b) bendi uyarınca 54.060 TL idari para cezası verildi i davacıya bildirilmi tir.

2. Davacı, bir i çi çalı tırdı nı bu nedenle idari para cezasının 10.812 TL olması gerekti ini belirterek, cezanın 43.248 TL tutarının iptali istemiyle adli yargı yerine ba vuruda bulunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

3. Eski ehir 3. Sulh Ceza Hâkimli i 23/02/2021 tarihli ve D. .2020/5463 sayılı kararı ile; 6735 sayılı Kanun'un 21/2. maddesi uyarınca idari para cezasına yapılan itirazın çözümünün idari yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle ba vurunun görev yönünden reddine karar vermi , itiraz edilmeyen karar kesinle mi tir.

4. Davacı, bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

5. Eski ehir 2. dare Mahkemesi 12/03/2021 tarihli ve E.2021/123 sayılı kararı ile, Uyu mazlık Mahkemesinin emsal kararlarında belirtilen gerekçelerle dava konusu idari para cezasına itiraz konusunda 5326 sayılı Kanun'un 27/1. maddesi gere ince adli yargı yerinin görevli oldu u gerekçesiyle 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermi tir.

III. LG L HUKUK

6. 28/07/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası gücü Kanunu'nun "Amaç" ba lı 1 altında düzenlenen 1. maddesi öyledir:

"Bu Kanunun amacı; uluslararası i gücüne ili kin politikaların belirlen-mesi, uygulanması, izlenmesi ile yabancılara verilecek çalı ma izni ve çalı ma izni muafiyetlerine dair i ve i lemlerde izlenecek usul ve esasları, yetki ve sorumlulukları ve uluslararası i gücü alanındaki hak ve yükümlülükleri düzenlemektir."

7. Aynı Kanun'un "Kapsam" ba lıklı 2. maddesi öyledir:

"(1) Bu Kanun; Türkiye'de çalı mak için ba vuruda bulunan veya çalı an, bir i veren yanında mesleki e itim görmek üzere ba vuruda bulunan veya görmekte olan, staj yapmak üzere ba vuruda bulunan veya staj yapan yabancılar ile Türkiye'de geçici nitelikte hizmet sunumu amacıyla bulunan sınır ötesi hizmet sunucusu yabancıları ve yabancı çalı tıran veya çalı tırmak üzere ba vuruda bulunan gerçek ve tüzel ki ileri kapsar.

(2) Çalı ma izni almaktan muaf tutulan yabancıların i ve i lemleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür.

(3) Bu Kanunun uygulanmasında, Türkiye'nin taraf oldu u ikili veya çok taraflı anla malar ile uluslararası sözleşme hükümleri saklıdır."

8. " tiraz, Yükümlülük, Denetim ve Cezalar" üst ba lı 1 altında, " dari itiraz ve yargı yolu" ba lıklı 21. maddesi öyledir:

"(1) Çalı ma izni veya çalı ma izni muafiyeti ba vurusunun reddi ve düzenlenen belgelerin iptali kararları, yabancı çalı tıran i verene veya ba imsız çalı ma izni, süresiz çalı ma izni ya da Turkuaz Kart sahibi yabancıya 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebli edilir.

(2) Bakanlı n bu Kanun kapsamında verdi i kararlara kar ılılgililer tarafından tebli tarihinden itibaren otuz gün içinde Bakanlı a itiraz edilebilir. tirazın reddedilmesi hâlinde idari yargı yoluna ba vurulabilir."

9. "Bildirim ve sosyal güvenlik yükümlülü ü" ba lıklı 22. maddesi öyledir:

"(1) Yabancı çalı tıran i verenler ile süresiz veya ba imsız çalı ma izni bulunan yabancılar, çalı ma iznin veya çalı ma izni muafiyeti kapsamında çalı manın ba laması ve sona ermesi durumu ile çalı ma izni veya çalı ma izni muafiyetinin iptalini gerektirecek hâlleri on be gün içinde Bakanlı a bildirmekle yükümlüdür.

(2) Çalı ma izni veya çalı ma izni muafiyeti alan yabancılar ile yabancı çalı tıran i verenler, sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerini kanuni süresi içinde 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu hükümlerine göre yerine getirirler.

(3) Türkiye'nin taraf oldu u sosyal güvenlik sözleşme leri hükümleri saklıdır.";

10. "Denetleme yetkisi" ba lıklı 23. maddesi öyledir:

"(1) Bu Kanun kapsamındaki yabancıların ve i verenlerin bu Kanundan do an yükümlülüklerini yerine getirip getirmediikleri Bakanlık i müfetti leri ile Sosyal Güvenlik Kurumu müfetti leri ve sosyal güvenlik denetmenleri tarafından denetlenir. Bu Kanun gere ince yapılacak tefti , denetim ve soru turmalar, uygulamakla yükümlü olunan mevzuatın tefti , denetim ve soru turma hükümlerine göre yapılır ve bu hükümlere göre ilgili yaptırımlar uygulanır.

(2) Kamu idarelerinin denetim elemanları ile kolluk kuvvetlerinin, kendi mevzuatları gere ince i yerlerinde yapacakları her türlü denetim, inceleme ve kontrol sırasında yabancı çalı tıran i verenler ile yabancıların bu Kanundan do an yükümlülüklerini yerine getirmediklerini tespit etmeleri hâlinde, durum Bakanlı a bildirilir.

(3) Birinci fıkraya göre yapılan denetimler ve ikinci fıkraya göre yapılan bildirimler üzerine, gönderilen tutanaklara ve denetim raporlarına göre, bu Kanunda yer alan idari yaptırımlar Çalı ma ve Kurumu il müdürünce uygulanır.

(4) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, tebli inden itibaren bir ay içinde ödenir.

(5) Bu Kanuna göre;

a) Bildirim yükümlülü ünü yerine getirmeksizin,

1) Ba ımsız veya süresiz çalı ma izni ile çalı an yabancıya dört yüz Türk lirası,

2) Yabancı çalı tıran i verene her bir yabancı için dört yüz Türk lirası,

b) Çalı ma izni olmaksızın,

1) Bir i verene ba lı olarak çalı an yabancıya iki bin dört yüz Türk lirası,

2) Ba ımsız çalı an yabancıya dört bin sekiz yüz Türk lirası,

3) Yabancı çalı tıran i verene veya i veren vekiline her bir yabancı için altı bin Türk lirası,

tutarında idari para cezası verilir.

(6) Be inci fıkrada sayılan fiillerin tekrarı hâlinde idari para cezaları bir kat artırılarak uygulanır.

(7) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları genel bütçeye gelir kaydedilir.

(8) Çalı ma izni bulunmadan çalı tı ı tespit edilen yabancılar sınır dı ı edilmek üzere çı leri Bakanlı ma bildirilir.

(9) veren veya i veren vekili, çalı ma izni bulunmayan yabancıların ve varsa e ve çocuklarının konaklama giderlerini, ülkelerine dönmeleri için gerekli masrafları ve gerekti inde sa lık harcamalarını kar ılamak zorundadır. Bu gider, masraf ve harcamaların Göç daresi Genel Müdürlü ü bütçesinden kar ılanması hâlinde, bu madde gere ince ödenen tutarlar, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca i veren veya i veren vekilinden tahsil edilir. Bu fıkranın uygulanmasına ili kin usul ve esaslar çı leri Bakanlı ı ve Bakanlıkça mü tereken belirlenir.”

11. Öte yandan, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini de i tiren 06/12/2006 tarihli, 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi öyledir:

“ (1) Bu Kanunun;

a) dari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Di er genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır.” denilmi ;

12. Kanun'un 16. maddesinde, kabahatler kar ılı nda uygulanacak olan idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret oldu u, idari tedbirlerin ise, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan di er tedbirler oldu u hükme ba lanmı tır.

13. Kanun'un "*Ba vuru yolu*" ba lıklı 27. maddesinin birinci fıkrası öyledir:

"idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ili kin idari yaptırım kararına kar ı, kararın tebli i veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on be gün içinde, sulh ceza mahkemesine ba vurulabilir. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde idari yaptırım kararı kesinle ir."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

14. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/06/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

15. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gere i görü ülüp dü ünüldü:

16. Dava, 6735 sayılı Kanun'un 23. maddesinin be inci fıkrasının (b) bendi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmış tır.

17. Olayda, davanın, 6735 sayılı Kanun'un 23. maddesinin be inci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan "*çalı ma izni olmaksızın yabancı çalı tran i verene veya i veren vekiline her bir yabancı için altı bin Türk lirası tutarında idari para cezası verilir.*" hükmü uyarınca ve aynı maddenin üçüncü fıkrasına göre Eski ehir Çalı ma ve Kurumu l Müdürlü ü tarafından davacı adına verilen idari para cezasının iptali istemiyle açıldı ı, 6735 sayılı Kanunda da, bu Kanuna göre verilen idari para cezalarına kar ı kanun yoluna ili kin bir düzenlemeye yer verilmedi i, 6735 sayılı Kanun'un 21. maddesinin ikinci fıkrasında, çalı ma izni veya çalı ma izni muafiyeti ba vurusunun reddi, düzenlenen belgelerin iptali ve bunun gibi ilgili Bakanlıkça verilen kararlara kar ı ilgililer tarafından Bakanlı a itiraz edilebilece i ve bu itiraz sonucunda verilen red kararlarına kar ı idari yargı yoluna ba vurulabilece inin düzenlendi i anla ılmış tır.

18. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı; di er kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayaca ı anla ılmaktadır.

19. Görev kuralları kamu düzenine ili kin oldu undan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak do mayaca ı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmi e de etkili olaca ı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

20. Davanın açıldı ı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmi ise, (davanın açıldı ı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekece i; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, de i ikli in yürürlü e girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanaca ına dair intikal hükümlerinin varlı ı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyece i açıktır.

21. Di er taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmı , bu sırada yapılan bir kanun de i ikli i ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmi ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

22. ncelenen uyu mazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 6735 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i anlaşılmı tır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la de i ik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı belirtildi inden, dava konusu idari para cezasına kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmı tır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Eski ehir 2. dare Mahkemesince yapılan ba vurunun kabulü ile, Eski ehir 3. Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 23/02/2021 tarihli ve D. .2020/5463 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Eski ehir 2. dare Mahkemesince yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile, Eski ehir 3. Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 23/02/2021 tarihli ve D. .2020/5463 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

07/06/2021 tarihinde, OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN